

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 februari 2009

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het mobiliteitsbeleid

AMENDEMENT

Zie:
2031 (2008-2009)
– Nr. 1: Ontwerp van decreet

AMENDEMENT Nr. 1**voorgesteld door de Vlaamse Regering**

Artikel 30

Dit artikel vervangen door wat volgt:*“Artikel 30**Dit decreet treedt in werking 10 dagen na de publicatie in het Belgische Staatsblad.***TITEL VI***Herfinancieringsgarantie Vlaams Gewest in het kader van DBFM-projecten van de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn*

Artikel 31

§1. Deze titel is van toepassing op lopende en toekomstige projecten inzake het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer:

- 1° die door en/of voor de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn door middel van een bekendmaking overeenkomstig de vigerende reglementering overheidsopdrachten in de markt zijn gebracht, dan wel zullen worden gebracht tijdens een periode van 2 jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van dit artikel; en*
- 2° die het voorwerp uitmaken van een door de Vlaamse Regering erkend, al dan niet participatief, publiek-privaat samenwerkingsverband in de zin van het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking; en*
- 3° waarbij de opdrachtnemer bepaalde infrastructuur die bestemd is voor het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer dient te ontwerpen, te bouwen, te financieren, te onderhouden en/of ter beschikking te stellen op basis van een met de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn als publieke opdrachtgever afgesloten DBFM-overeenkomst, al dan niet in combinatie met een DBFM-overeenkomst met een of meerdere andere publieke opdrachtgevers voor de delen van het project die gebeurlijk niet rechtstreeks gerelateerd zijn aan het gemeenschappelijk stads- en*

*streekvervoer van de Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn.**§2. In deze titel wordt verstaan onder:*

- 1° aanvangsbevel: de schriftelijke kennisgeving door de in §1, 3°, bedoelde publieke opdrachtgever(s) waarmee het bevel wordt gegeven aan de DBFM-vennootschap om de werken ter uitvoering van de in §1, 3°, bedoelde DBFM-overeenkomst(en) aan te vatten;*
- 2° DBFM-vennootschap: de opdrachtnemer belast met de uitvoering van de in §1, 3°, bedoelde DBFM-overeenkomst(en);*
- 3° geldende Financieringsvoorwaarden: de financieringsvoorwaarden zoals die gelden op grond van de financieringsovereenkomst(en) met betrekking tot het Vreemd Vermogen van de DBFM-vennootschap op de dag voorafgaand aan het verplichte herfinancieringsmoment;*
- 4° nieuwe Rentevoet: de in de Geldende Financieringsvoorwaarden gehanteerde rente, verhoogd met 25 basispunten;*
- 5° vreemd vermogen: de schuldfinanciering die de DBFM-vennootschap voor de uitvoering van de in §1, 3°, bedoelde DBFM-overeenkomst(en) heeft bekomen op grond van financieringsovereenkomsten met financiële instelling(en) handelend in hun hoedanigheid van kredietverstrekker(s) en met uitzondering van achtergestelde leningen die worden verstrekt in hun gebeurlijke hoedanigheid van aandeelhouder(s) van de DBFM-vennootschap.*

*§3. Voor wat betreft de gebeurlijke verplichte herfinanciering van een in §1 bedoeld project, geldt hetgeen volgt:**Indien de financieringsovereenkomst(en) met betrekking tot het Vreemd Vermogen van de DBFM-vennootschap voorzien in een verplicht herfinancieringsmoment tussen het verstrijken van het vijfde en het tiende jaar vanaf het Aanvangsbevel van een in §1 bedoeld project, zal het Vlaamse Gewest (of een rechtspersoon waarop het Vlaamse Gewest een overwegende invloed heeft), op verzoek van de DBFM-vennootschap, na terugbetaling van het integrale openstaande saldo van het Vreemd Vermogen overeenkomstig de Geldende Financieringsvoorwaarden (met uitzondering van de gebeurlijk toepasselijke herfinancieringsvergoeding en*

enige schulden die het gevolg zijn van tekortkomingen van de DBFM-vennootschap), de financiering van het Vreemd Vermogen van de DBFM-vennootschap overnemen, onder de hiernavolgende voorwaarden waaraan cumulatief moet zijn voldaan:

- 1° de DBFM-vennootschap kan, om redenen die haar niet toerekenbaar zijn en ondanks alle mogelijke redelijke inspanningen, ofwel geen herfinanciering bekomen, ofwel enkel herfinanciering bekomen aan financieringsvoorwaarden waarvan de toepassing de DBFM-vennootschap in gevaar zou brengen;*
- 2° de financiering van het Vreemd Vermogen wordt door het Vlaamse Gewest (of een rechtspersoon waarop het Vlaamse Gewest een overwegende invloed heeft) aan de DBFM-vennootschap verstrekt aan de Geldende Financieringsvoorwaarden, doch wat de rentevoet betreft, aan de Nieuwe Rentevoet;*
- 3° in het geval van een participatief publiek-privaat samenwerkingsverband, wordt in de aandeelhoudersovereenkomst met betrekking tot de DBFM-vennootschap, en met uitdrukkelijke toelating in de financieringsovereenkomsten, aan (elk van) de publieke aandeelhouder(s) van de DBFM-vennootschap het recht toegekend om, te allen tijde gedurende de looptijd van een in §1 bedoeld project, het initiatief te nemen om aan de raad van bestuur van de DBFM-vennootschap een gemotiveerd voorstel te doen tot herfinanciering aan gunstiger financieringsvoorwaarden, waarbij alle aandeelhouders van de DBFM-vennootschap zich in de aandeelhoudersovereenkomst voor de op hun voordracht benoemde bestuurders sterk maken dat dergelijk voorstel vervolgens door de raad van bestuur van de DBFM-vennootschap wordt goedgekeurd. In het geval van een niet participatief publiek-privaat samenwerkingsverband wordt in de DBFM-overeenkomst(en) de verbintenis opgenomen in hoofde van de DBFM-vennootschap, zoals tevens uitdrukkelijk toegelaten in de financieringsovereenkomsten, om tot herfinanciering aan gunstiger financieringsvoorwaarden over te gaan op gemotiveerd voorstel van (een van) de betrokken publieke opdrachtgever(s);*
- 4° in de betrokken DBFM-overeenkomst(en) wordt voorzien dat het gebeurlijke financieel voordeel van de DBFM-vennootschap bij een vrijwillige of verplichte herfinanciering voor 75% toekomt aan de publieke opdrachtgever(s) van de DBFM-vennootschap, en voor 100% ingeval van een eerste herfinanciering na de toepassing van de in dit artikel 31*

bedoelde herfinancieringsgarantie van het Vlaamse Gewest.

§4. De Vlaamse Regering stelt de nadere uitvoeringsmodaliteiten met betrekking tot de in dit artikel 31 bedoelde herfinancieringsgarantie vast.”.

VERANTWOORDING

Het amendement betreft de invoering van een regeling voor lopende en toekomstige projecten inzake het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer die door en/of voor de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn door middel van een bekendmaking overeenkomstig de vigerende reglementering overheidsopdrachten in de markt zijn gebracht, dan wel zullen worden gebracht tijdens een periode van twee jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van dit artikel. Bovendien dienen de betrokken projecten het voorwerp uit te maken van een door de Vlaamse Regering erkend, al dan niet participatief, publiek-privaat samenwerkingsverband in de zin van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de publiek-private samenwerking. Tenslotte dient het te gaan om een project waarbij de DBFM-vennootschap bepaalde infrastructuur voor het openbaar vervoer dient te ontwerpen, te bouwen, te financieren, te onderhouden en/of ter beschikking te stellen op basis van een met de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn als publieke opdrachtgever afgesloten DBFM-overeenkomst. Zonder ab initio beperkt te zijn daartoe, is deze bepaling inzonderheid bedoeld voor infrastructuurprojecten van de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn tot aanleg van tramlijnen en stelplaatsen voor bus- en tramvoertuigen.

Gelet op het feit dat deze projecten strekken tot bevordering en optimalisering van het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer en de mobiliteit in onze samenleving, past dit artikel in het voorliggend ontwerp van decreet betreffende het mobiliteitsbeleid. De in voorliggende ontwerp bepaling bedoelde projecten inzake gemeenschappelijk stads- en streekvervoer hebben onder meer tot doel het mobiliteitsvraagstuk en het toenemende wegtransport in de regio's waarop deze projecten betrekking hebben, aan te pakken. De projecten kaderen in het opzet van de promotie en verdere ontwikkeling van een duurzame mobiliteit waarvan de krachtlijnen werden bepaald in het Mobiliteitsplan Vlaanderen. Evenzo beantwoorden ze aan de missie van het mobiliteitsbeleid vooropgesteld in artikel 3 van laatst vermeld ontwerp van decreet.

De Vlaamse Regering heeft recent moeten vaststellen dat, omwille van de uitzonderlijke externe omstandigheden, met name de publiek bekende fundamentele verstoring van de financiële markten op wereldniveau in de tweede helft van 2008, de realisatie van diverse, door de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn in de markt geplaatste DBFM-projecten, op fundamentele wijze werd verhinderd door het feit dat geen van de betrokken kandidaten er in slaagde om het nodige Vreemd Vermogen aan te trekken ter ondersteuning van het project. Gelet op die verstoring van de financiële markten, die naar inschatting van de Europese Commissie een tweetal jaar zou kunnen duren, wordt aan voorliggende ontwerp bepaling een tijdelijk karakter gegeven: enkel lopende en toekomstige projecten inzake het gemeenschappelijk stads- en streekver-

voer die door en/of voor de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn door middel van een bekendmaking overeenkomstig de vigerende reglementering overheidsopdrachten in de markt zijn gebracht, dan wel zullen worden gebracht tijdens een periode van twee jaar te rekenen vanaf de inwerkingtreding van de ontwerpbeplanning, zullen van de herfinancieringsgarantie kunnen genieten.

Een van de voornaamste problemen waartoe de financiële crisis aanleiding geeft, is de impact op de looptijd van de financiering van het Vreemd Vermogen. Daar waar in het recente verleden nog Vreemd Vermogen met een looptijd van dertig jaar en meer werd verstrekt, is het in de huidige financiële markten onmogelijk om Vreemd Vermogen te verkrijgen voor de volledige duur van de DBFM-projecten. Als reden hiervoor halen de financiële instellingen onder meer aan dat zij in de onmogelijkheid verkeren om voldoende 'funding' op lange termijn aan te trekken om zo projecten op lange termijn te financieren. Meer concreet, leidt dit ertoe dat de financiële instellingen enkel nog lange termijnfinanciering willen en kunnen verstrekken als zij de DBFM-vennootschap er, overeenkomstig de met haar aangegane financieringsovereenkomsten toe kunnen verplichten om tot herfinanciering over te gaan na verloop van een welbepaalde duur, die zich situeert tussen het vijfde en het tiende jaar na aanvangsdatum van het project.

De situatie kan zich evenwel voordoen dat de DBFM-vennootschap er, om redenen die haar niet toerekenbaar zijn en ondanks daartoe alle redelijke inspanningen te hebben geleverd, op het verplichte herfinancieringsmoment niet in slaagt om herfinanciering aan te trekken of enkel in slaagt om herfinanciering te bekomen aan financieringsvoorwaarden waarvan de toepassing de DBFM-vennootschap in gevaar zou brengen. Om de financierbaarheid van de betrokken, maatschappelijk noodzakelijke, DBFM-projecten alsnog te helpen realiseren, wordt met voorliggende ontwerpbeplanning voorgesteld dat het Vlaamse Gewest een herfinancieringsgarantie verleent in het geval voormelde (naar verwachting, uitzonderlijke) situatie zich zou voordoen tussen het verstrijken van het vijfde en het tiende jaar vanaf aanvangsdatum van het betrokken project.

Concreet wordt het Vlaamse Gewest in dat geval, zij het enkel indien aan een aantal cumulatieve voorwaarden is voldaan, zelf de financier van het Vreemd Vermogen van de DBFM-vennootschap na terugbetaling van het integrale openstaande saldo van het Vreemd Vermogen overeenkomstig de Geldende Financieringsvoorwaarden, zij het met uitzondering van de gebeurlijk toepasselijke herfinancieringsvergoeding en enige schulden (zoals bijvoorbeeld nalatigheidsinteressen) die specifiek het gevolg zijn van tekortkomingen van de DBFM-vennootschap.

De afroepbaarheid van deze herfinancieringsgarantie is onderworpen aan de realisatie van een reeks cumulatieve voorwaarden. Daarbij wordt er in het bijzonder over gewaakt dat de herfinancieringsgarantie van het Vlaamse Gewest (of een rechtspersoon waarop zij overwegende invloed heeft, zoals bijvoorbeeld een door de Vlaamse overheid opgerichte of gecontroleerde financieringsmaatschappij) pas kan gebeuren nadat de DBFM-vennootschap zelf alle redelijke inspanningen heeft geleverd om externe financiering aan te trekken aan financieringsvoorwaarden die de DBFM-vennootschap niet in het gevaar brengen, doch daarin niet is geslaagd om redenen die haar niet toerekenbaar zijn. Een andere voorwaarde is erop

gericht om de toepassing van de herfinancieringsgarantie in hoofde van de DBFM-vennootschap niet meer te laten kosten dan de Geldende Financieringsvoorwaarden verhoogd, wat de rentevoet betreft, met 25 basispunten.

De nadere uitvoeringsmodaliteiten van de herfinancieringsgarantie worden door de Vlaamse Regering vastgesteld.

Afhankelijk van de evolutie van de financiële markten is de kans evenwel ook reëel dat een toekomstige herfinanciering door de DBFM-vennootschap tegen gunstiger voorwaarden zal kunnen worden bekomen. Om die reden is de voorliggende ontwerpbeplanning zo gestructureerd dat, ter compensatie voor de herfinancieringsgarantie van het Vlaamse Gewest, wordt vereist dat het gebeurlijke voordeel van vrijwillige of verplichte herfinanciering in hoofdzaak (met namen 75 %, en zelfs 100% ingeval van een eerste herfinanciering na de toepassing van de herfinancieringsgarantie) aan de (publieke) opdrachtgever(s) van de DBFM-vennootschap (d.i. de Vlaamse Vervoersmaatschappij - De Lijn, al dan niet gezamenlijk met andere publieke opdrachtgevers; in het geval van de Brabo-projecten het Agentschap Wegen en Verkeer) toekomt.

In het geval van een participatief publiek-privaat samenwerkingsverband dient daarom in de aandeelhoudersovereenkomst met betrekking tot de DBFM-vennootschap, en met uitdrukkelijke toelating in de financieringsovereenkomsten, aan (elk van) de publieke aandeelhouder(s) van de DBFM-vennootschap het recht te worden toegekend om, te allen tijde, gedurende de looptijd van het DBFM-project het initiatief te nemen om aan de raad van bestuur van de DBFM-vennootschap een gemotiveerd voorstel te doen tot herfinanciering aan gunstiger financieringsvoorwaarden, waarbij alle aandeelhouders van de DBFM-vennootschap zich voor de op hun voordracht benoemde bestuurders sterk maken dat dergelijk voorstel vervolgens door de raad van bestuur van de DBFM-vennootschap zal worden goedgekeurd. In het geval van een niet participatief publiek-privaat samenwerkingsverband dient in de DBFM-overeenkomst(en) een verbintenis te worden opgenomen in hoofde van de DBFM-vennootschap, die eveneens uitdrukkelijk dient te worden toegelaten in de financieringsovereenkomsten, om tot herfinanciering aan gunstiger financieringsvoorwaarden over te gaan op gemotiveerd voorstel van de betrokken publieke opdrachtgever(s). Met gunstiger financieringsvoorwaarden worden financieringsvoorwaarden bedoeld die, globaal genomen, voor de DBFM-vennootschap gunstiger zijn dan de financieringsvoorwaarden van het Vreemd Vermogen zoals die gelden daags voor het verplichte herfinancieringsmoment.

Wanneer het Vlaamse Gewest, na realisatie van de cumulatieve voorwaarden, tot herfinanciering van het Vreemd Vermogen van de DBFM-vennootschap overgaat, zal zij dat in principe slechts tijdelijk doen. De situatie waarin het Vlaamse Gewest de financiering van het Vreemd Vermogen overneemt, is immers bedoeld als een overgangssituatie, dit wil zeggen in afwachting van een nieuwe financiering, al dan niet op initiatief van de publieke aandeelhouders of publieke opdrachtgevers van de DBFM-vennootschap (zie hierna), wanneer de marktvoorwaarden daartoe gunstiger zijn.